

14, 21 ja 28
-Kiuas / -Bastuugn

FI Asennus- ja käyttöohje
SE Installations- och bruksanvisning
12.2013

Teuvan Keitintehdas Oy • www.parrasauna.fi
Keitintehtaantie 29, FI-64700 Teuva
Puh: 0207 851 600, Fax: 0207 851 609

PARRA-KIUKAAN ASENNUS-, KÄYTTÖ- JA HOITO-OHJEET

Haluamme onnitella hyvästä kiuasvalinnasta! PARRA-kiuas on laadukas ja perinteinen suomalainen tuote, joka oikein käytettynä ja hoidettuna palvelee pitkään. Tässä ohjeessa on kuvattu kiukaan asennus, käyttö ja hoito, luekaa ohje huolellisesti ennen käyttöönottoa. Säilyttäkää ohje myöhempää tarvetta varten.

PARRA-kiuas on tulisija, joka on tarkoitettu saunan lämmittämiseen, sitä ei ole tarkoitettu koko rakennuksen jatkuvaan lämmitykseen. PARRA -kiukaassa saa polttaa ainoastaan puuta.

VAROITUKSET

! Tulipesän luukku on pidettävä suljettuina savuvuotojen estämiseksi paitsi sytyttämisen, polttoaineen lisäyksen ja jäännösmateriaalin poiston aikana.

! Kiukaan osat, erityisesti ulkopinnat, ovat käytön aikana kosketettaessa kuumia. Asianmukaista varovaisuutta on noudatettava.

! Muutoksien tekeminen kiukaaseen ilman valtuutusta on kielletty.

HUOMIOITAVAA

Kiuasta tulee säilyttää kuivassa paikassa ennen paikoilleen asentamista ruostumisen ehkäisemiseksi!

Kaikki suojamuovit on poistettava ennen ensimmäistä lämmitystä!

TEKNISET TIEDOT

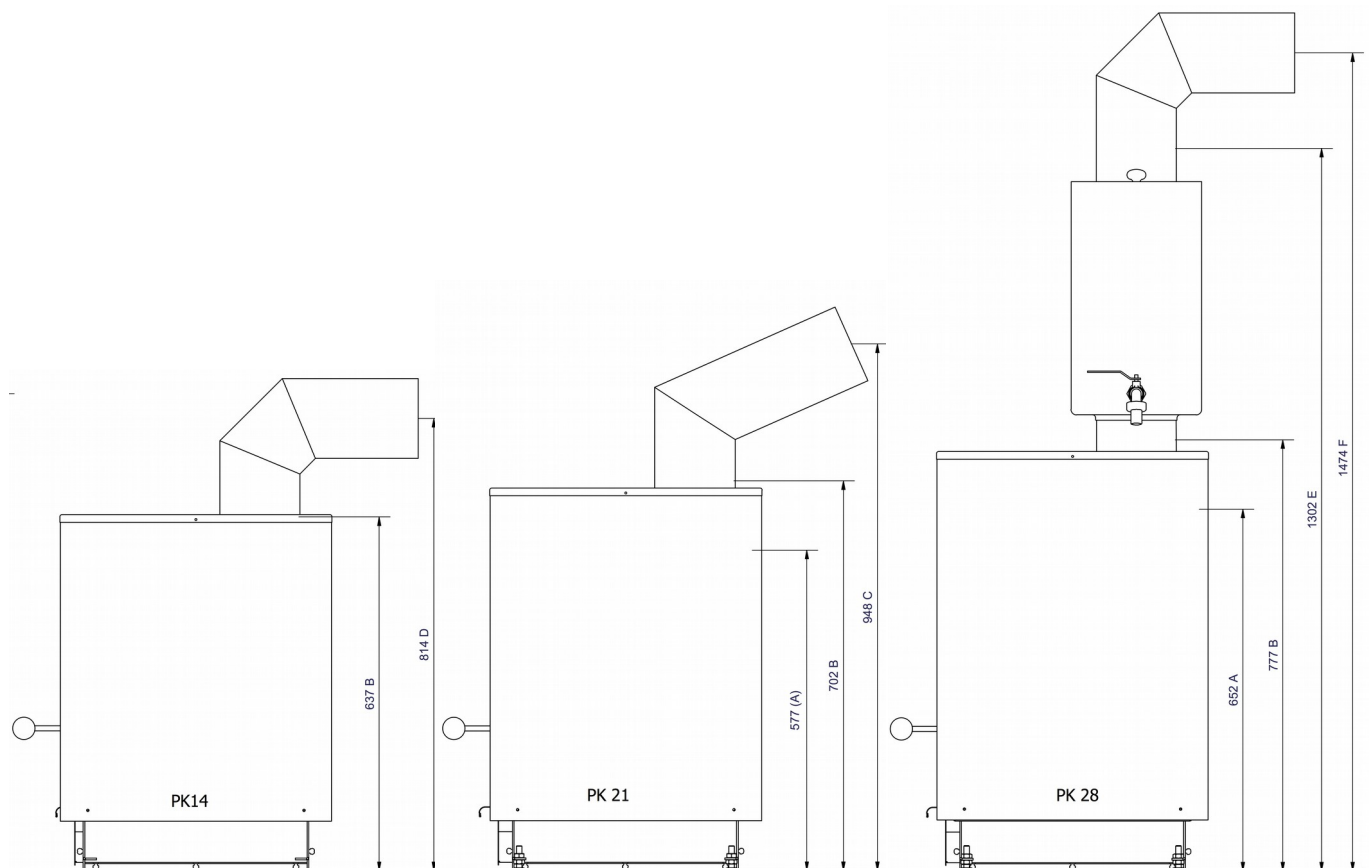
Taulukko 1: TEKNISET TIEDOT

	Parra 6	Parra 14	Parra 21	Parra 28	Parra 28 VS	Parra 28 S
Saunan tilavuus Bastuns volym	3...7 m ³	7...14 m ³	8...21 m ³	10...26 m ³	10...26 m ³	10...26 m ³
Liitinhormin halkaisija Skorstenanslutnings diameter	115 mm	143 mm	143 mm	143 mm	143 mm	143 mm
Hormiliitännän korkeus Skorstenanslutnings höjd		637 mm	702 mm	777 mm	777 mm	777 mm
Takaliitintä / halkaisija / korkeus keskelle Bakre skorstenanslutning / diameter / höjd i mitten	-	-	○ / 110 mm / 577 mm, tilaustuote	● / 110 mm / 652 mm	● / 110 mm / 652 mm	-
Savuhormilta vaadittava lämpötilaluokka Temperaturklass som krävs av röckanal	T600	T600	T600	T600	T600	T600
Saunahuoneen korvausilma- aukon vähimmäiskoko Min. diameter av bastus ersättnings luft öppning	Ø100 mm	Ø100 mm	Ø100 mm	Ø100 mm	Ø100 mm	Ø100 mm
Korkeus Höjd		645 mm	690 mm	755 mm	755 mm	755 mm
Leveys Bredd		430 mm	430 mm	430 mm	580 mm ?	430 mm
Syvyys Djup		490 mm	490 mm	490 mm	490 mm ?	630 mm ?
Polttopuun pituus, max.		35 cm	35 cm	35 cm		

Brännved max. längd						
Polttopuun läpimitta Brännved diameter		10...15 cm	10...15 cm	10...15 cm		
Kivimäärä noin Mängd stenar ca.		30 kg	35 kg	35 kg	35 kg	35 kg
Kivien läpimitta Sten diameter		8...12 cm	8...12 cm	8...12 cm		
Tulisijan paino Vikt av bastuugn		50 kg	56 kg	66 kg		
Vesisäiliö / tilavuus Vattenbehållare / volym	-	○ / piippusäiliö 30 l	○ / piippusäiliö 30 l	○ / piippusäiliö 30 l	● / kiinteä Noin 20 l	○ / piippusäiliö 30 l
Tulipesän lasiovi Eldstadens lucka med glas	-	○	○	○	○	●
Säätöjalat Ställbara ben	-	○	●	●	●	●
Paloilmanohjauslevyt Luftlednings plåtar	-	●	●	●	●	●

- on vakiona ingår
- saatavana lisävarusteena extrautrustning

Hormiliitännän korkeus

Kuva 1: Hormiliitännän korkeus

Parra-kiuasmallien hormilähtöjen korkeudet on esitetty taulukossa 1 sekä yllä olevassa kuvassa (mitta B). Kiukaan päälle lisättyä 30 l vesisäiliötä nostaa hormiliitoksen yläosaa ylöspäin noin 525 mm. 65° kulmasavuputki nostaa hormilähdön keskikohdan noin 246 mm ylemmäksi ja 90° kulmasavuputki puolestaan 177 mm ylemmäksi. Näiden lisäksi PARRA-tuotevalikoimaan kuuluvat myös suorat liitosputket, 25 cm savuputki (etenemä noin 20 cm) ja 75 cm savuputki (etenemä noin 70 cm).

CE-merkintä

Taulukko 2: CE-MERKINTÄ

 13 EN 15821:2010	 Teuvan Keitintehdas Oy, Keitintehtaantie 29, 64700 Teuva, Finland		
Jatkuvalämmitteiset saunan puukiukaat			
Malli	Parra 14	Parra 21	Parra 28 / Parra 28-ES / Parra 28-S
Polttoaine	Puu	Puu	Puu
Paloturvallisuus: (syttyminen, riski viereisille rakennusosille)	o	o	o
- suojaetäisyydet	→ Katso taulukko "SUOJAETÄISYYDET"		
Palamistuotteiden päästöt	o	o	o
Pintalämpötila	o	o	o
Vaarallisten aineiden vapautuminen	NPD	NPD	NPD
Puhdistettavuus	o	o	o
Savukaasun lämpötila hormiliitoksessa, °C, (tulipesän luukut suljettuina) nimellisteholla	487 °C	464 °C	430 °C
Mekaaninen lujuus	o	o	o
Lämmöntuotto huonetilaan (kW)	13 kW	16 kW	18 kW
- hiilimonoksidipäästö 13 % O ₂ -pitoisuudella	o (0,18 %)	o (0,36 %)	o (0,41 %)
- kokonaishyötysuhde	o (62 %)	o (62 %)	o (67 %)
- savukanavan veto	12 Pa	12 Pa	12 Pa
- polttoainepanokset	4 + 2,5 kg	5 + 3,7 kg	5 + 3 + 2 kg
- tuhkalaatikon rako	25 mm	25 mm	25 mm
Savukaasun massavirtaus	14,3 g/s	17,6 g/s	16,1 g/s

KIUKAAN ASENNUS JA PERUSTUS

Kaikki paikalliset määräykset, mukaan lukien ne, jotka viittaavat paikallisiin ja eurooppalaisiin standardeihin, on täytettävä tulisijaa asennettaessa.

Ennen asennusta

Kaikki pakkausmateriaalit ja suojamuovit on poistettava. Kiiltävissä ruostumattomissa osissa (koristelistat, tulipesän oven ulkokuori, RST-mallien ulkokuoret, ym.) voi olla jäljellä ohut suojakalvo, joka tulee myös poistaa kokonaan. Kalvo on syytä poistaa myös jos kiuas on varastoitaa alttiina auringon valolle, joka saattaa muuttaa muovin vaikeasti irrottavaksi.

Ennen kuin kivet asetetaan paikoilleen, kiuas on lämmitettävä suoja-aineiden poistamiseksi. Tällöin on syytä huolehtia riittävästä tuuletuksesta. Ensimmäinen lämmitys on suositeltavaa tehdä ulkona, tällöin kiukaaseen asennetaan esimerkiksi eristämätön liitosputki, jotta saadaan aikaan veto.

Saunahuoneen koko

PARRA-kiuas voidaan asentaa saunahuoneeseen, joka on kooltaan teknisissä tiedoissa ilmoitetun saunan koon mukainen. Sopivaa kiukaan kokoa määritettäessä on huomioitava saunahuoneen lämpiämiseen vaikuttavat ominaisuudet. Jos sauna on hirsirakenteinen, mutta eristämätön ja sitä käytetään talvella, on saunahuoneen laskennallinen tilavuus 1,5 kertainen todelliseen tilavuuteen nähden. Jokaista vuoraamatonta kiviseinä-m² kohden lisätään 1,2 m³ laskennalliseen saunatilavuuteen. Ovi- ja ikkuna-m² kasvattaa niin ikään 1,2 m³ laskennallista saunatilavuutta. Kiuas tulee valita näin saadun laskennallisen tilavuuden mukaan.

Asennuspaikka

Kiuas asennetaan vaakasuoralle liikkumattomalle ja vakaalle palamattomalle alustalle. Lattian kuormankantokyvyn tulee olla riittävä kiukaan, mahdollisen vesisäiliön ja hormin painoon nähden, jos tämä edellytys ei täyty, sopivia toimenpiteitä on tehtävä sen saavuttamiseksi esimerkiksi käyttämällä kuormaa jakavaa levyä. Säätojalkojen (lisävaruste) avulla kiukaan asentoa voidaan hienosäätää ja varmistaa että seisoo tukevasti vaakasuorassa heilumatta. Säätojalat asennetaan kiukaan rungon alaosassa oleviin korvakkeisiin. Haluttu korkeus saadaan kiertämällä alempia muttereita. Jalka lukitaan paikalleen korvakkeen yläpuolelle kierrettävällä mutterilla.

Savuhormi

PARRA-kiuas liitetään CE-merkittyy PARRA-hormiin tai Suomen rakentamismääräyskokoelman osien E1 ja E3 mukaiseen savuhormiin. Savuhormin lämpötilaluokitus on oltava vähintään T600 ja hormin tulee olla nokipalonkestävä.

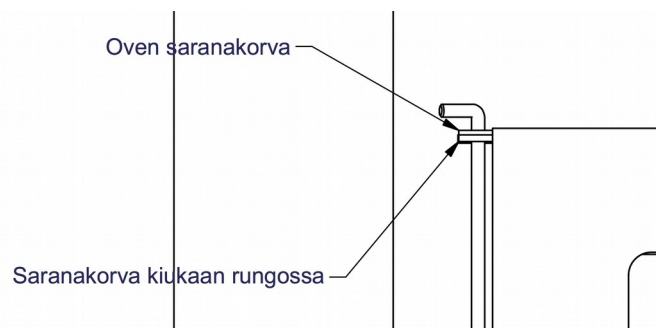
PARRA-kiuas ei sovellu asennettavaksi jaettuun savukanavajärjestelmään.

PARRA-kiukaaseen on saatavissa savupiippuun kiukaan päälle asennettava 30 litran vesisäiliö, tällöin takana oleva liitäntä suljetaan.

Kiuas liitetään savuhormiin kiukaan päältä erikseen toimitetulla kulmaputkella tai suoralla liitinhormilla (ks. kuva 2). Mallit joissa on takaliitäntäaukko, voidaan liittää hormiin myös takaa erikseen toimitetulla liitinhormilla. Näissä malleissa toinen liitäntäaukko suljetaan mukana toimitetulla kannella. Muuratun savuhormin kyseessä ollessa on varottava tukkimasta savuhormia liitäntäputkella. Savuhormin ja liitäntäputken väli voidaan tiivistää sopivalla laastilla tai palamattomalla ja kuumuutta kestäväällä (tilavuuspaino vähintään 100 kg/ m³) mineraalivillalla.

Tulipesän ovi

Parra-kiukaan tulipesän ovi on pakattu pesän sisälle kuljetuksen ajaksi. Oven saranatappi on paikoillaan rungon saranakorvakkeissa. Ovi asennetaan paikoilleen siten että kiukaan rungon saranakorvakkeet jäävät oven korvakkeiden sisäpuolelle, katso yksityiskohtakuva 2. Ovi voidaan asentaa joko oikea- tai vasenkätiseksi.

Kuva 2: Tulipesän oven sarana

Suojaetäisyydet

Taulukko 3: SUOJAETÄISYYDET

	Parra 6	Parra 14	Parra 21	Parra 28
Suojaetäisyydet palava-aineisiin materiaaleihin				
- sivuille	500 mm	250 mm *)	250 mm *)	250 mm *)
- taakse	500 mm	250 mm *)	250 mm *)	250 mm *)
- eteen	500 mm	500 mm	500 mm	500 mm
- ylös	1200 mm	1200 mm	1150 mm	1300 mm **)
Vähimmäisetäisyys (ilmarako) palamattomiin seiniin, min	50 mm	50 mm	50 mm	50 mm

*) Voidaan pienentää 100 mm:n käyttämällä lisävarusteena saatavaa Parra-kiukaan suojaseinää. Tällöin tarvitaan myös liitinhormin säteilysuoja, eri pituuksia saatavilla.

***) Edellyttää kiukaalle tarkoitetun säteilysuojan käyttöä

Lattian suojaaminen

Kiuas voidaan asentaa suoraan betonilattialle, jossa valu on vähintään 60 mm paksu ja jos kiukaan alle jäävässä lattiarakenteissa ei ole lämmölle alttiita osia, kuten sähköjohtoja tai vesiputkia.

Kiukaan alapuolella olevan rakennusosan haitallinen lämpiäminen tulee estää. Laatoitetun lattian laastit tai liimat ja vesieristeet eivät kestä kiukaan lämpösäteilyä ilman suojausta. Alapuolisten rakenteiden suojauksen kannattaa käyttää lisävarusteena saatavaa Parra-kiukaan suoja-alustaa. Paikallisten paloviranomaisten antamat ohjeet tulee huomioida. Tarpeen vaatiessa kysy heiltä neuvoa.

Palava-aineiselle lattialle asennettaessa on käytettävä Parra-kiukaan suoja-alustaa tai vastaavaa suojausta. Kiukaan edessä lattialla suojattava alue ulotetaan vähintään 100 mm tulipesän luukun molemmille sivuille sekä vähintään 400 mm sen eteen. Tämä alue suojataan tarvittaessa metallilevyllä, joka tiiviisti liittyy lattiaan ja kiukaan alustaan.

Kiuaskivet

Kiuaskiviksi suositellaan tarkoitusta varten valmistettuja periodiitti- tai oliivikiviä, läpimitaltaan 8 - 15 cm. Kivet tulee pestä ennen käyttöä. Latominen suoritetaan siten, että isoimmat kivet laitetaan alimmaisiksi, kiven suurin pinta kiukaan teräspintaa vasten. Kiviä laitetaan sivukoteloihin ja reilusti 10 - 15 cm keskikanavan päälle. Tarpeellinen määrä kiviä takaa hyvät löylyt. Kiviä ladottaessa tulee varmistaa, että nuohousluukkujen kannet pysyvät paikoillaan.

Ilmanvaihto

Ilmanvaihto saunassa tulee järjestää siten, että riittävä palamisilman saanti turvataan ja että saunan ilma on raikasta ja hapekasta saunomista varten. Ilmanvaihdon tehtävänä on myös poistaa saunomisen aikana muodostunut kosteus saunomisen jälkeen.

Palamisilmaa varten kiukaan lähelle johdetaan Ø 10 cm raitisilmaputki. Saunan tuloilma-aukkojen säleiköt on sijoitettava niin, että ne eivät ole alttiita tukkeutumaan.

Palamistapahtuma kuluttaa paljon ilmaa ja näin ollen painovoimainen ilmanvaihto toimii puulämmitteisessä saunassa hyvin silloin kun kiukaassa palaa tuli.

Jos saunatilassa on koneellinen ilmanvaihto, voi tuloilmaputki sijaita myös kiukaan yläpuolella. Poistoilmaputki asennetaan tällöin saunan alaosaan, mieluiten vastakkaiselle seinälle. Poistoilma voidaan ottaa myös pesuhuoneesta, jolloin saunan ja pesuhuoneen välisen oven alle jätetään vähintään 8 cm rako. Kun käytetään koneellista ilmanvaihtoa/poistopuhallinta, tulee varmistaa ettei se aiheuta saunahuoneeseen liiallista alipainetta, joka voi huonontaa tulisijan vetoa ja vaikeuttaa sytytystä.

Saunan kattoon tai seinän yläosaan asennetaan tuuletusventtiili, joka pidetään suljettuna saunomisen ajan ja avataan sen jälkeen saunan kuivattamiseksi. Riittävä tuulettaminen saunomisen jälkeen on välttämätöntä kiukaan ja saunan pitkän käyttöiän saavuttamiseksi.

KÄYTTÖ- JA LÄMMITYSOHJEET

Polttoaine

PARRA-kiukaan polttoaineena käytetään ainoastaan luonnollisia puuklapeja, mitat on esitetty taulukossa 1. Kiukaan lämmittämiseen käytettävät polttopuumäärät/lisäykset on esitetty taulukossa 2. Polttopuuta lisättäessä tulipesää ei saa täyttää yli suuaukon yläreunan. Taulukossa mainitut suoritusarvot koskevat koivuklapeja, mutta myös muita puulajeja voidaan käyttää. Hyvän palamistuloksen saavuttamiseksi on tärkeää että polttopuu on kuivaa.

PARRA-kiukaan lämmittämisessä **ei saa käyttää** suositusten vastaisia, korkean lämpöarvon omaavia aineita kuten **brikettiä, hiiltä, muovia yms. eikä nestemäisiä polttoaineita.**

Muutamiksi käyttökerroiksi tarkoitettua puumäärää voidaan säilyttää PARRA-kiukaan läheisyydessä. Polttopuut on sijoitettava siten, että niiden lämpötila ei ylitä +80 °C.

Lämmittäminen

Mahdollinen hormin sulkupelti on avattava ja kiukaan tuhkalaatikko tyhjennettävä ennen lämmityksen aloittamista. Sytytyspuina käytetään pieniä kuivia puita. Vetoa säädellään tuhkalaatikon avulla, ja lämmityksen alkuvaiheessa saa tuhkalaatikko olla reilusti auki. Lämmitettäessä tuhkalaatikko saa olla auki 25 mm rajoittajaan saakka. Mikäli tuhkalaatikko aukaistaan, on varottava polttamasta kiuasta liika kovaa. Pienellä vedolla säästetään puiden määrässä, mutta saunan lämpiämisaika vastaavasti pitenee. Yksi pesällinen riittää yleensä kiukaan lämmittämiseen, sen jälkeen lisätään tarvittava määrä isokokoisia puita palamisen ylläpitämiseksi saunomisen aikana.

Varmista, että tuloilma-aukkojen säleiköt ovat puhtaat ja auki.

Jos sauna on ollut pitkään käyttämättä, varmista että hormi on kunnossa ja auki, ennen tulen sytyttämistä. Kylmässä hormissa ja joissakin sääolosuhteissa voi veto olla aluksi huono. Sytyttäminen kannattaa tällöin aloittaa pienellä puumäärällä. Saunan oven tai ikkunoiden sulkemisesta voi olla apua sytytysvaiheessa.

Löylyvesi

Löylyvetenä käytetään talousvedeksi soveltuvaa vettä. Vedessä olevat epäpuhtaudet ja mineraalit mm. maa-ainekset, rauta ja suola lyhentävät kiukaan käyttöikä.

HUOLTO

Tuhkalaatikko tulee tyhjentää mieluiten saunomisen jälkeen, kun tuli on kunnolla sammunut, mutta viimeistään ennen seuraavaa lämmityskertaa. Käytä tuhka-astiaa tai muuta sopivaa paikkaa kiukaan tuhkalaatikon tyhjentämiseen ja huolehdi ettei mahdollisesti kuuma tuhka aiheuta palovaaraa.

Tarkista, että arina on ehjä ja paikoillaan kannattimien varassa.

Kiuas, liitinhormi ja savuhormi on puhdistettava ja nuohottava säännöllisesti Sisäasiainministeriön asetuksen mukaisesti. Tämä on erityisen tärkeää, jos kiuasta ei ole käytetty pitkään aikaan. Nuohouksen yhteydessä PARRA-kiukaan savukanavat tulee puhdistaa kiukaan päällä olevan nuohousaukon kautta. Kiukaan kanavat ovat melko korkeat, joten vähäinen noki ei vaikuta kiukaan lämpiämiseen oleellisesti. Varmista myös

että nuohousaukon hattu (ja vaihtoehtoisen savuhormilähdön suojakansi) on kunnolla paikoillaan. Nuohouksen yhteydessä on syytä tarkistaa ja poistaa myös rappeutuneet kiuaskivet ja korvata ne uusilla.

Ulkoapäin PARRA-kiuas voidaan pestä saippuavedellä ja kuivata pehmeällä kankaalla.

Pätevän henkilön on huollettava kiuas säännöllisesti. Vain alkuperäisiä PARRA-varaosia saa käyttää.

TURVALLISUUSOHJEET

Kiuas kuumenee käytettäessä huomattavasti, sen pinnat ovat polttavan kuumia. Tämä tulee huomioida kiukaan lähellä liikuttaessa ja kiuasta käytettäessä. Kiukaan suojaetäisyyksien sisäpuolelle ei saa jättää palava-aineisia tavaroita. Kiuasta tai sen kuoren ilma-aukkoja ei milloinkaan saa peittää.

Nokipalon sattuessa sulje kiukaan ilmansäätimet (tuhkalaatikko) ja hormipelti, jos sellainen on asennettu. Pidä tulipesän luukku suljettuna. Ota välittömästi yhteyttä paikalliseen paloviranomaiseen. Älä sammuta tulta vedellä. Nuohoojan on tarkastettava sekä kiuas että hormi nokipalon jäljiltä ennen seuraavaa lämmityskertaa. Nokipalon välttämiseksi huolehdi säännöllisestä nuohouksesta ja käytä polttamiseen vain kuivaa puuta riittävällä vedolla.

HUOM! Nokipalosta, sammuneestakin on aina ilmoitettava paloviranomaisille.

TAKUU

PARRA-kiukaalla on yhden vuoden takuu toimituspäivästä alkaen. Takuu on voimassa vain Suomessa. Takuu koskee vain valmistustyötä ja materiaaleja. Takuu ei koske asennustyötä, kulumista, käyttöohjeiden vastaisesta toiminnasta aiheutuneita vikoja tai mitään muita kuluja. Valmistaja korvaa mahdollisen virheen joko korjaamalla tai toimittamalla uuden osan. Valmistaja ei milloinkaan vastaa välillisistä tai epäsuorista vahingoista.

Tuotteen, sarjanumero _____

tarkastaja _____

Osa	Selite
Tyypikilpi	
Arina	
Tuhkalaatikko	
Ovi	
Saranatappi	
Käyttöohje	
Savuaukon sulkija	P28
Säätöjalat	P21 ja P28, muissa lisävaruste.
Liitosputki	Lisävaruste

Valmistaja

Keitintehtaantie 29, FIN-64700 Teuva, Finland
Puh/Tel: +358 (0)207 851 600
Fax: +358 (0)207 851 609
Web: www.parrasauna.fi